

Henki &

elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 10.4.2014 • numero 7

Virvon varvon tuoreeks terveeks

**Pääsiäisen
musiikki irti
surun varjosta**

► sivu 5

**Tilauksessa
erilainen
messu**

► sivu 6–7

**Kun miehen
elämä meni
sekaisin**

► sivu 8–9

Pääkirjoitus

Rajatilakokemuksia

Näin lauantaina aamutuimaan veneläjän soutelemassa Vaajakoskella. Parisataa kilometriä etelämpänä näin pilkkijän lammella. Luonnollisesti lammen sillä puolisella, joka oli vielä jäässä, toisella puolella lainehti avo- vesi. Alkuaikoina Kymijoen huresti kokonainen veneel- linen väkeä.

Sunnuntaina tein havaintoja Jyväskylässä. Näin miehen grillaamassa parvekkeellaan. Lasitettu parveke oli savus- ta sakeana, kun mies käänteli lettuja. Poppatakki päällä. Näin myös pojan pyörimässä. Jalkapallotreenien jäl- keen oli sujuvaa polkea kotiin urheilushortseissa.

Vaikka Suomessa on ollut neljä vuodenaikaa muistini mukaan aika pitkään, tuntuu että olemme aina vuoden- ajan vaihtuessa yhtä kokemattomia. Kevätjähin mullah- taminen ja kesärenkailla liukasteleminen ovat meillä ve- rissä. Ja pukeutumisen kanssa se vasta vaikeaa onkin: aikaihminen ei tahdo hahmottaa milloin talvikengät ovat liikaa ja keväinen takki vielä liian vähän. Nuorempi polvi sentään käyttää sujuvasti pipoa, lippistä ja tenna- reita kesät talvet.

Vaikeita ovat muutkin kuin vuodenaikoihin liittyvät siir- tymät. Tuskailimme ikäkausien rajalla, kun kasvamme lapsista nuoriksi, ja nuorista aikuisiksi. Riittävästi ikään- nymyymme kipuilemme, kun emme ehkä haluaisikaan näyttää ihan ikäisiltämme. Ahdistumme parisuhdemuu- tosten rajakohdissa; haluanko sitenkin oikeasti sitoutua, tai onko ero sittenkin viisas ratkaisu.

Lapsen syntymä muuttaa vanhempiensa maailman, ha- lusi sitä tai ei. Ja läheisen kuolema – sillä rajalla me vasta miettimään joudummekin. Viikonlopun hautajaismatka Kymenlaaksoon näytti paljon muutakin kuin suomalaisten keväisiä kalastusta- poja. Se osoitti, että kuolema on siirtymistä ras- kain.

Rakkaasta luopuminen ja uuden alun hakemi- nen vaikkapa ilman puolisoa, äitiä, mum- mia ja siskoa, on vaikeaa. Se panee pohti- maan omaa suhdettaan lähtijään, mut- ta myös elämään ja sen rajallisuuteen yleensä. Se panee miettimään millaisen jäljen minä jätän, miten nopeasti läh- tönä jättämä aukko täyttyy. Se pakottaa – edes hetkeksi – punnitsemaan, eläkö elämäni niin, että olen saamani lahjan arvoinen.

Marjo Rönnkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Inka, Mikael ja Saga tekivät virpomavitoja Jys- kän seurakuntakodilla. Katso video: youtube.com/henkielama

Kuva: Petri Kananen

Pääsiäisen aika 9.4.-15.4.

Keskiviikko 9.4.

Klo 10 Järvenpään kirkkoyhtiö Tikkaisten kirkko
Klo 12 Vuvi ja laulajat Kaupunginkirkko
Klo 13 Muonon kirkko
Klo 14 Paimionin vieraalijoukko Kerkon kirkko
Klo 15 Nuortien kirkko
Klo 16 Paimionin vieraalijoukko Kerkon kirkko
Klo 17 Paimionin vieraalijoukko Kerkon kirkko
Klo 18 Paimionin vieraalijoukko Kerkon kirkko
Klo 19 Paimionin vieraalijoukko Kerkon kirkko
Klo 20 Vuvi ja laulajat Kaupunginkirkko
Klo 21 Vuvi ja laulajat Kaupunginkirkko
Klo 22 Vuvi ja laulajat Kaupunginkirkko
Klo 23 Vuvi ja laulajat Kaupunginkirkko
Klo 24 Vuvi ja laulajat Kaupunginkirkko

Toukokuu 12.4.

Klo 12 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 13 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 14 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 15 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 16 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 17 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 18 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 19 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 20 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 21 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 22 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 23 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 24 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko

Perjantai 13.4.

Klo 18 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 19 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 20 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 21 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 22 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 23 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 24 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko

Lauantai 14.4.

Klo 18 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 19 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 20 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 21 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 22 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 23 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 24 Nuorten kirkkojuhla Vihtorin kirkko

Sunnuntai 15.4.

Klo 10 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 11 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 12 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 13 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 14 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 15 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 16 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 17 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 18 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 19 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 20 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 21 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 22 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 23 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko
Klo 24 Pääsiäisen kirkkojuhla Vihtorin kirkko

Jyväskylän seurakunnan tapahtumailmoitukset löytyvät Keski-suomalaisessa jatkossa keskiviikkoinen tv-liitteen kannesta.

Kirkollisille ilmoituksille uusi päivä, paikka ja ilme

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNAN VIESTINTÄ teksti

Jyväskylän seurakunnan tapahtumailmoitella maakuntalehti *Keski-suomalaisessa* uudistuu. Niin sanottu kirkolliset ilmoitukset ovat olleet jo pitkään vakioaikallaan perjantain lehdessä. Tästä viikosta lukien kirkolliset ilmoitukset löytyvät Keski-suomalaisen tv-liitteen kannesta aina keskiviikkoinen.

Tv-liite on erinomainen paikka kertoa viikon tapahtumista. Liite on helppo ottaa talteen, ja tarkastella tapahtumia vaikka pitkän viikon, sanoo seurakunnan viestintä-päällikkö **Marjo Rönnkvist**.

Paitsi että kirkollisten ilmoitusten julkaisupäivä ja paikka vaihtuvat, myös ilmoittelun ulkoasu uudistuu.

Tapetilla

Lähetä kuva pääsiäisasetelmastasi

KAARINA HEISKANEN teksti

Mistä on paras pääsiäiskoriste tehti? Saako lisäpisteitä luomusta eli siitä, että ainekset on hankittu lähimetsästä, ja että koristeiden valmistuksessa ei ole muovista edes unta nähty?

Ainakin oheisten kuvien koristeet

Riippaköivien oksista tehty kranssi on tosi helppo vääntää. Vähän pajunoksia lisäksi, sekä enkeli ja pieniä munia silkkinauhoissa, kertoo Raija Suonpää.

Majui Puolivali värjäsikin kananmunia kauniin sinisiksi.

Kirkolliset ilmoitukset ovat tähän asti olleet enemmän virallisen oloisia ilmoituksia. Jatkossa tapahtumat on koottu vähemmän pönöttäviin mainoksiin, Rönkvist luonnehtii muutosta.

Tapahtumailmoitusten uuden ilmeen on suunnitellut jyväskyläläinen mainostoimisto Pigme. Uudella ilmeellä on haettu ennen kaikkea luettavuutta ja selkeyttä, mutta niiden on haluttu viestivän myös raikkaasti ja nykyaikaisesti siitä, mitä kaikkea seurakunnassa oikein tapahtuu. Uuden ilmoitustavan toivotaan tavoittavan myös uusia lukijoita, ja sen myötä uusia kävijöitä seurakunnan tapahtumiin.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tuolloin niin ikään Pigmen suunnitteleman "Joulun aika" -ilmoituksen alle koottiin seurakunnan tapahtumia viikko kerrallaan. Ilmoituksia julkaistiin neljä kertaa.

Keski-suomalainen selvitti joulukuussa lukijapaneelinsa avulla, miten hyvin perinteiset kirkolliset ilmoitukset huomataan, ja mitä niistä ajatellaan. Vastaavasti se selvitti myös, mitä lukijat tuumivat uudennäköisestä tapahtumailmoituksesta tv-liitteessä.

Tv-liitteen ilmoitus sai selvityksessä selkeästi perinteistä ilmoitustavan toivotaan tavoittavan myös uusia lukijoita, ja sen myötä uusia kävijöitä seurakunnan tapahtumiin.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Tapahtumailmoittelua kokeiltiin tv-liitteessä jo joulukuussa.

Ajassa

Pauli Mahlamäki on esittänyt Markuksen evankeliumia jo yli 400 kertaa. Parituntisessa monologiassa Mahlamäki esittää useita eri evankeliumin hahmoja. Kauniimpaa kertontaa ja voimallisempaa tekstiä tuskin löytyy, Tornion kaupunginteatterin johtaja toteaa.

Ikuisen kertomuksen salattu voima puhuttelee pääsiäisenä

Tornion kaupunginteatterin johtaja Pauli Mahlamäki eläytyy Markuksen evankeliumin henkilöihin parituntisessa monologinäytelmässä Säynätsalon kirkossa.

SIRPA KOIVISTO teksti
MARIITTA ROSLAKKA kuva

Miksi juuri Markuksen evankeliumi?

Markuksen evankeliumi on ihan valmis draama ja se on huomattu maailmalla. Perinne esittää se soolona alkoi Englannista ja on levinnyt kaikkialle. Suomeen sen toi Tampereen Teatteri, **Paavo Liskä** ja **Kari Hakala**.

Miten se on koskettanut sinua?

Kyllä evankeliumi kosketttaa ja puhuttelee. Kauniimpaa kertontaa ja voimallisempaa tekstiä saa etsiä ja tuskin löytää.

Esität monologiassa useita eri henkilöitä. Mikä niistä ovat sinulle läheisimpiä?

Toki itse Jeesuksen osuudet ovat kiinnostavimpia ja myös läheisimpiä.

Mikä esityksessä puhuttelee ihmisiä?

Ikuinen kertomus on täynnä salattua voimaa, ja on hienoa kun se aukeaa. Luulisin, että se juuri kiinnostaa ihmisiä.

Mikä on paras palaute, jonka olet saanut monologistasi?

Eräs kirkkoherra sanoi, että hän ei ole milloinkaan aikaisemmin nähnyt esitystä, joka luottaa näin täydellisesti tekstiin.

Olet esittänyt Markuksen evankeliumiä yli 200 kertaa. Mistä saat voimaa esitykseen yhä uudelleen?

Kyllä esityskertoja on takana jo yli 400. Minä olen ennen muuta näyttelijä tätä tehdessäni. Haluan tehdä työni hyvin.

Millaista on esittää monologia, joka kestää lähes kaksi tuntia?

Siinä on ollut vaiheita. Tekstin oppiminen oli kova juttu ja koko kertomuksen omaksuminen samoin. Siihen meni täysi vuosi. Nytemmin olen täydellisesti sinut tekstin ja kertomuksen kanssa. Näin tukevaa tekstiä on hieno esittää.

Mitä pääsiäinen sinulle merkitsee?

Varmaan samaa kuin koko kristikunnalle. Ylösnousemista ja taivaaseen astumista.

Olet Tornion kaupunginteatterin johtaja. Millaista on vetää maamme toiseksi pienintä ammattiteatteria?

Se on ollut parasta siten Teatteri-koulun. Pikkuryhmä on elävä ja siinä todella antaudutaan työhön.

Olet perustanut muun muassa miestheaterin. Miksi ja mitä hankesisälsi?

Kun tulin Tornioon ensin koulutajaksi, oppilaina oli pelkästään naisia, jotka sittemmin perustivat Tornioon naisteatterin ja "Nais-teatterifestivaalit". Niiden kymmenvuotisen historian aikana tuli usein esiin kysymys, että jonkun pitäisi perustaa myös "Miesteaterifestivaalit". Yhdistys perustettiin, mutta miesteateripäivien pitäminen on vielä alkutekijöissään.

Harrastajateatterinkin olet sokeutunut... miten kannustat ihmisiä esiintymään?

Mikäpäs siinä, oikeastaan en mitenkään. Kyllä taidon on lähettävä itsestä, jos sitä on. Sen jälkeen oppi ja paneutumisen ratkaisevat. Kyllä maailmassa tietoa on.

Miten esiintymispelko voiteaan?

Astua esiin on vain astumista uuteen elämäntilanteeseen. Parituntoa, niin siellä on kuin kotonaan.

Paljon puhutaan esiintymistä- doista ja se on aivan liian juhla- vaa. Jos on valmiutta astua esiin, niin melkein kaikki ongelmat on jo ratkaistua.

Ketä näyttelijöitä ihaillet?

Oikeastaan en juurikaan ihaila näyttelijöitä, yhtäkään heistä si- nänään. Suomessa esimerkiksi teat- terikoulutus on aivan liikaa näyt- telijäkeskeistä. Teatterin keskeisiä asioita ei ole näyttelemineen, vaan ne ovat aivan muualla. Käsikirjoit- taja ja kirjailijoita ihailen, he rat- kaisevat teatterisakin kaikki kes- keiset asiat.

Miten rentoudut ja keräät voimia?

Olen kalastaja vapaa-aikani, niin kuin Pietari aikanaan. Se on mitä mukavinta. Kalastamisesta- han sanotaan, että kaikki aika mi- kä käytetään kalastukseen, ei ly- hennä elämää ollenkaan.

Markuksen evankeliumi -monologi ma 21.4. klo 17 Säynätsalon kirkossa. Pauli Mahlamäki, Tornion kaupunginteatteri. Käsiohjelma 5 € Välijalla kahvimyyntiä.

Kolehti väkivallan keskellä eläville kirkkoille

Palmusunnuntain kolehti kerätään Suomen Lähetysseuran yhteistyö- kirkkoille Pakistanissa, Lähi-idässä ja Kolumbiassa. Levottomuuksien keskellä elävät kirkot levittävät rauhan sanomaa sanojin ja teoin.

Peshawarin hiippakunta, Lähe- tysseuran yhteistyökumppani Pa- kistanissa, rakentaa uskontojenvä- listä yhteisymmärrystä ja rauhaa sosiaalityöllään sekä kirkon kou- luissa ja sairaaloissa, jotka palvelevat kaikkia uskontoon katsomatta.

– Jo läsnäolomme Pakistanissa on todistusta Jumalasta. Meidän täytyy osallistua yhteisön rakenta- miseen, yrittää olla toivon ja siu- nauksen lähde koko maalle. Peshawarin hiippakunnan piispa **Humphrey Peters** sanoo.

Heikoimmassa asemassa olevista huolehdittava

Kirkkohallitus on julkaissut EU- teesit. Teesit korostavat heikoim- masta huolehtimista ja kaikkien ihmisten yhtäläistä arvoa. Teesise- sä todetaan, että eurooppalaisen yhteisön tilaa ei taluskriisin kes- kelläkään saa arvioida vain talous- kasvun mittarein, vaan sillä perus- teella, miten voivat kaikkein hei- koimmassa asemassa olevat. Tee- seillä vaaditaan uskonnoille oi- keutta näkyä ja toimia julkisessa tilassa, edistetään yksilöllistä ja yhteisöllistä uskonnonvapautta sekä nostetaan esiin ympäristön ja kestävän kehityksen näkökulma.

Rauhanrakentaja- piispa kesällä Jyväskylään

Heinäkuussa Kansanlähetyssä- vilte Jyväskylään saapuu Angli- kaanisen kirkon Egyptin, Pohjois- Afrikan ja Afrikan sarven hiippa- kuntien piispa sekä Jerusalemin ja Lähi-idän hiippakuntien johtava piispa, tohtori **Mouneer Hanna Anis**.

Hän pyrkii tuomaan yhteen mus- limien ja kristittyjen uskonollisia johtajia ja usko vuoropuhellun kirkkokuntien kesken sekä kristit- tyjen ja muslimien välillä. Mou- neer neuvoov kristittyjä välttämään nurkkakuntaisuutta ja osallistu- maan yhteiskunnan toimintaan.

Liikuttaja- palkinto Pertti Alajalle

Suomen Palloliiton puheenjohtaja **Pertti Alajalle** on myönnetty vuo- den 2013 John Vikström -liikutta- japalkinto. Palkitsemisperusteluis- sa huomioitiin erityisesti Alajan kehittämä, kirkon arvomaailmaan sopiva jalkapallon Vihrä kortti -malli. Lisäksi kiiteltiin Alajan myönteistä suhtautumista kirkon tekemään työhön liikunnan ja ur- heilun parissa.

Käärinliina on kärsimyksen, rakkauden ja ihmeen todiste

Jeesus kiedottiin pellavaiseen kankaaseen, johon hänen kuvansa muodostui selittämättömällä tavalla ylösnousemuksen hetkellä. Näin uskovat ne, joiden mielestä Torinon käärinliina on aito esine.

KAARINA HEISKANEN
teksti ja kuva

Pääsiäinen on riemun päivä. Sitä on vaikea ensi silmäyksellä uskoa, kun tutustuu Torinon käärinliinan vaihteita esittelevään näyttelyyn, jossa on esillä julmia kidutusvälineitä. On kidutetun päähän runnottu teräväokaisista oksista tehty kypärä, on ruoskat, joiden iskuja tehostavat pienet teräväkulmaiset kuutiot, on julmettuja nauvoja.

Näyttelyn pääosassa on kuitenkin reilu nelimetrisen kangas eli Torinon käärinliinan kopio.

Aito Torinon käärinliina todistaa ihmisen ruhjomisesta mutta myös siitä rakkaudesta, jolla Jeesuksen läheiset halusivat Jeesuksen ruumista vaalia. Lisäksi kangas todistaa pääsiäisen ihmeestä: Jeesuksen ylösnousemuksesta.

Näin uskoo ainakin dosentti **Juha Hiltunen**, jota käärinliinan arvoitus ei ole jättänyt rauhaan. Hän on koonnut käärinliinaa ja sen vaihteita esittelevän näyttelyn, joka on nähtävillä Keskusseurakuntatalolla Jyväskylässä.

Kidutusvälineiden esittely on historian harrastajan mielestä välttämätöntä.

– Raamatun teksteissä kuvataan Jeesuksen kidutusta, mutta konkreettinen julmuus ei silti hahmotu

niiden kautta. Lisäksi länsimainen ja erityisesti pohjoismainen ihminen on kadottanut kosketuksen ja realismin tajun siihen, miten bruttaali väkivalta todella on. Viitteellinen käsittely luo väkivallassa vääristynyttä kuvaa.

Hiltunen toivoo, että näyttelyn kidutusvälineet pysäyttävät realistisen väkivallan äärelle.

– Samalla voi verrata ja suhteellistaa viitteellistä väkivaltaa. Erityisesti pojat ja miehet saavat kosketuksen pääsiäisen tapahtumiin, kun he voivat katsella asioita hie-man eri kannalta.

Näyttely auttaa ymmärtämään, minkä hinnan Jeesus maksoi ihmisistä.

– On hämmästyttävää, millainen kontrasti on käärinliinassa erottuvan ruumiin kuvan ja kasvojen kuvan välillä. Ruumis on ruhjoutunut, mutta kasvat todella rauhallisesta ja anteeksiantavasta Jeesuksesta. Ruumis on ihmistä, pää on Jumalaa.

Hiltunen mukaan on ihme, että käärinliina on säilynyt tallella halki kahden melksaisen vuosituhannen. Sitä on kuljetettu sotia ja piirityksiä karkuun, ja sen tuhoutuminen on ollut lähellä kahdessa tulipalossa. Vuoteen 1898 asti liinan salaisuus oli muutenkin verhottu: liinan kantama kuva on nimittäin negatiiv-

kuva ruumiista. Liina valokuvattiin ensimmäisen kerran vuonna 1898, ja tuolloin paljastui kuvan tarkkuus ja realismisuus aivan uudella tavalla.

Radiohiilijoiutusten perusteella kangasta on pidetty keskiaikaisena väärennöksenä, mutta sittemmin on todettu, että radiohiilikokeissa tutkittiin keskiajalla ommeltua paikkaa, ei aitoa kohtaa kankaasta.

– Aivan kuin olisi tarkoitettu, että käärinliinan arvoitus paljastuisi vasta nyt, meidän aikamme tietoa ja tutkimusta korostavalle ihmiselle. Käärinliinaa tutkii nykyään moni tieteenala: historia, kemia, fyysikka, molekyylibiologia. Se on modernille ihmiselle konkreettinen todiste siitä, että Jeesus on historiallinen henkilö ja että hän on jät-tänyt jälkiä vaelluksestaan maan päällä, Hiltunen sanoo.

Juha Hiltunen kertoo olleensa lapsesta asti kiinnostunut historiallisesta Jeesuksesta. Käärinliina ja sen aitous ovat antropologille ja historian tutkijalle haaste, joka ei jätä rauhaan.

– Jeesus on historian suurin henkilö. On valtava asia, jos voidaan osoittaa, että niin suuresta henkilöstä on jäänyt konkreettisia jälkiä, esine, jossa näkyvät hänen fyysiset piirteensä.
– Ja jos käärinliina ei ole aito, se

Dosentti ja käärinliinatutkija Juha Hiltunen mallaa orjantappurakruunua – tai paremminkin kypärää – paikalleen Torinon käärinliina-näyttelyssä.

on vielä suurempi ihme. Kuka on ollut se käsittämätön nero, joka on tehnyt liinan kuvan kaikkein piirteineen?

Hiltuselle pääsiäinen on traditi-onaalinen juhla. Se merkitsee hiljentymistä ja Jeesuksen kärsimyksen muistamista.

▶ Juha Hiltunen ja Jeesuksen salatut käärinliinat -luento 21.4. klo 12 Keskusseurakuntatalolla. Torinon käärinliina-näyttely auki 10.5. saakka joka päivä klo 12–18.

▶ Katso video osoitteessa www.youtube.com/henkielama

Hengissä

Palmusunnuntaina kerrotaan, kuinka Jeesus ratsasti Jerusalemiin. Päivä aloittaa hiljaisen viikon, jonka jumalanpalveluksissa seurataan Kristuksen kärsimyshistoriaa.

Kiirastorstain aihe on kertomus Jeesuksen ja hänen opetuslastensa yhteisestä aterista ja pyhän ehtoollisen asettamisesta. Jumalanpalveluksen pääteeksi alttari voidaan riisua liturgisista esineistä ja vaat-teista.

Pitkäperjantain raamatunteksteissä seurataan Golgatan tapahtumia ristinnäulitsemisestä Jeesuksen kuolemaan.

Lauantain aihe on Kristus haudassa ja tuoneillaan. Ylösnousemus vahvistaa, että Jeesus on Jumalan Poika. Toisena pääsiäispäivänä muistetaan ylösnouseksen Jeesuksen ilmestymistä opetuslapsille ja muutamille naisille.

Ilo ilman kärsimystä on teeskentelyä

Mitä tapahtuu luterilaisen kirkon pääsiäisyön messussa?

Pääsiäisyönä kokoonnuimme hämärään kirkkoon. Pitkäperjantaina alkanut pimeys on läsnä, mutta tunnelma on odottava. Vähitellen valo lisääntyy, alttarikynttilät sytytetään ja kunnian kaikua taivaaseen asti hämärä kirkko valaistuu. Messussa muistamme kastettamme, joka yhdistää meidät toisiimme ja Kristukseen. Käymme ehtoolliselle, laulamme ja rukoilemme. Yömessu huipentuu pääsiäisaiaman tervehdykseen *Kristus on ylösnoussut. Totisesti ylösnoussut.* Pääsiäisen riemu alkakoon!

Miten tulit elämäsi ensimmäisen kerran tekemisiin koko pääsiäiskertomuksen kanssa?

Jo lapsena pääsiäiskertomus tuli tutuksi, mutta vasta nuoruudessa se teki suuremman vaikutuksen. Muistan erään hiljaisen viikon, jolloin kävin joka ilta kirkossa kuulemassa ja seuraamassa Jeesuksen tietä kohti ristiä. Pitkäperjantain kylmyys tuntui pahalta, mutta pääsiäisen riemu lämmitti. Tuolla viikolla vahvistui ajatukseni lähteä opiskelemaan teologiaa.

Miten ajatuksesi pääsiäisestä ovat muuttuneet?

Olen aina tykännyt pääsiäisestä, silloin ollaan asioiden ytimessä. Myös tunteiden ja tunnelmien kirjavuus kiehtoo. Aiemmin pääsiäisen viettoon on liittynyt enemmän ulkonaisia tapoja, rairuohoa, virpomista ja mämmiä. Nykyään hiljennyn kuuntelemaan ja aistimaan hiljaisen viikon sanomaa. Mietin Jeesusta ja hänen lähipiiriään, ja tunteet ovat usein pinnassa.

Pappina tietysti myös puhun pääsiäisen merkityksestä, mutta itselleni parasta on hiljentymisen pyhän edessä. Aina ei tarvita sanoja. Olen myös ymmärtänyt, että pääsiäisaika alkaa oikeasti vasta pääsiäisenä. Pääsiäisen juhla alkaa pääsiäisyön messussa ja kestää Kristuksen taivaaseen astumiseen ja helluntaihin.

Jos olisit joku hiljaisen viikon henkilöistä, kuka olisit?

Katselin hiljattain vanhoja koulun opetustuljuja, jotka liittyivät pääsiäiseen. Niissä oli paljon ihmisiä. Ainoastaan yhdestä oli Jeesus yksin, Getsemanessa rukoilemassa. Olisin halunnut olla Jeesuksen vierellä, kun hän oli aivan yksin. En olisi halunnut häiritä häntä, vain osoittaa olevani hänen tukenaan. Olisin mielelläni ollut myös ristin äärellä todistamassa, miten Jeesus osoitti inhimillistä rakkautta äitiään kohtaan pyytämällä opetuslasta huolehtimaan äidistä ja päinvastoin. Myös Magdalan Marian kokema ihme tyhjällä haudalla kiehtoo. Sen olisin halunnut kokea.

Miksi Jeesuksen piti kuolla?

Sanotaan, että Jeesus kuoli meidän syntiemme tähden. Miksi synnit piti sovittaa juuri tällä tavalla? Eikö joku muu keino olisi voinut tulla koskemaan? Näihin ikuisuuskysymyksiin ei kellään ole vastausta. Vain Jumala tietää. Ajattelen, että me ihmiset olemme niin kovapäisiä, että tarvitsemme suuria tekoja, jotta uskoisimme. Jeesus tuli maailmaan ihmiseksi, jotta ymmärtäisimme. Hän puhui meille, jotta uskoisimme. Ja hän kuoli, jotta pelastaisimme.

Oletko itse pitkäperjantai- vai pääsiäisihminen?

Pääsiäisyön messu 19.4. klo 23 Kaupunginkirkossa. Liturgi Johanna Niiles-Hautanen (kuvasa), saarna Seppo Vuolio. Pääsiäisyön messuja on Kaupunginkirkossa sekä Keltinmäen, Korpilahden, Kuokkalan, Säynätsalon ja Taulumäen kirkkoissa.

Ennen olen pitkäperjantai-ihminen, mutta mitä vanhemmaksi tulen, sitä enemmän kaipaen iloa. Olen kiitollinen hyvästä, mitä olen saanut, ja voimista, joilla olen selvinnyt vaikeuksista.

Onko iloa ilman kärsimystä?

Elämä on aaltoliikettä. Välillä ollaan huipulla, sitten pohjalla. Kaikkiin hyviin asioihin liittyy kipua tai kärsimystä. Hyvistä asioista ei osaisi nauttia, jos ei tuntisi niiden vastapuolta. Elämä on hauras ja voi päättyä milloin tahansa. Kun sen tietää ja hyväksyy, elämästä tulee ainutlaatuisia ja kaunista.

Kuninkaantien muusikot esittävät Vulpiuksen Matteus-passion pitkäperjantaina. Teos sävelletty vuonna 1613 ja ensiesitetty Turun tuomiokirkossa vuonna 1672. Teos täytti siis viime vuonna 400 vuotta ja on yksi vanhaisimmista Matteus-passioista koko maailmassa. Jumalanpalveluksessa käytettävä kieli on 1600-luvun kieliasussa. Passio on samalla Jeesuksen kuolinhetken rukoushetki Taulumäen kirkossa.

Äidin suru ja Ihmisen ääni soivat kirkossa pääsiäisenä

Pääsiäistä edeltävä Hiljainen viikko on suuren kertomuksen aikaa. Kertomus alkaa äidin surusta ja soi kirkkoissa passioina eli kärsimyksen sävelinä ja suomalaisen gospelin siivittämänä.

KAARINA HEISKANEN teksti
KARI LAAKSONEN kuva

Kirkkoissa ei järjestetä Kauneimmat pääsiäislaulut -tapahtumia joululaulujen tapaan. Palokan kanttori **Pertti Tahkola** toteaa, että luterilaisessa perinteessä pääsiäinen jää joulun varjoon. Pääsiäismusiikissa taas ilo jää surun varjoon.

– Kärsimysmusiikkia on paljon suhteessa iloiseen pääsiäismusiikkiin. Kirkkomusiikki pyöri paljolti passioiden ympärillä suurteoksissa. Joululauluista on tehty rouheita hevivieraita. Kanttorin korviin hevi tuntuu vieraalta kärsimystä korostavan hiljaisen viikon aikana.

– Mutta mikä ettei se sopisi pääsiäisriemuun!

Tahkolan mukaan ilosanoma näkyy kanttorin työssä hiljaisella viikolla. Tunnelma tiivistyy kuitenkin kiirastorstain iltamessun loppuun, kun alttari riisutaan ja puetaan mustaan, kirkko pimennetään ja urut vaivenevat. Pitkäperjantai tunnetaan todella surun päivältä.

Jyväskylässä musiikillinen pääsiäis-

sen odotus alkaa äidin surulla. Naiskuoro Pulssi ja Kuopion Tuomiokirkon psalmikuoro ja soitinyhtye esittävät Taulumäen kirkossa **Pergolestin Stabat Mater** eli *Seisoi äiti tuskiaulan*. Katolinen hymni 1200-luvulta kuvaa, kuinka *murehella haikalla seisoi äiti ristin alla, johon Poika nautitaan*.

Moni äiti tunnistaa hetken, jolloin voi vain surullisena seurata, minne oman lapsen polku vie.

Palmusunnuntaina kuullaan kolme konserttia. Halsassa **Hergot** ja negrospirituaalirytmieihin *Every time I feel the Spirit* -konsertissa.

Joensuun yliopiston ortodoksinen kuoro esittää Keltinmäen kirkossa paaston ja pääsiäisen lauluja. Palokan alue-seurakunnan Kamarikuoro esittää **J.S. Bachin Pääsiäisraatorin** ja kantaatin. Kantaatti *Psy luonamme sillä ilta on tulossa ja päivä jo vaipunut* kertoo rauhaa hehkuen, kuinka Jeesus on sovittanut syntimme. Vaikka siinä puhutaan sammuneista valoista, perusväri on toiveikas ja luottavainen.

Pääsiäisoratoriota esitetään Suomessa harvoin.

– Tiedossamme on vain yksi esitys lähivuosilta, kertoo kuoron johtaja kanttori Pertti Tahkola.

– Valmistautuminen suurteoksen on pitkäjänteinen työ, joka alko itselläni jo syksyllä, kuorolaisilla tammikuun alussa. Ensin tehdään sitkeästi kovaa teknistä harjoittelua, koska kyseessä on todella vaativaa laulettavaa nuorille amatöörilaulajille. Noin kuukautta ennen esitystä alkaa ilmaisullinen puoli, musiikillinen tekeminen ja teksteihin eläytyminen. Se viimeistään tuo musisoimisen riemun mukaan, Tahkola kuva.

Viimeisellä viikolla tapaa koko kooste: noin 20 hengen orkesteri, kapellimestari, solistit ja kuoro. Orkesteri on koottu Jyväskylän ammattimusiikoista tätä teosta varten. – Teos vaatii kuorolaisilta todella paljon ja vaikka mennään välillä äärrirajoilla, positiivinen mieli on kaiken tekemisen.

Kuokkalassa ollaan keskiviikkona Gospel Covertajien mukana **Tiellä Jerusalemiin**. Laulujen muodostama kertomus Jeesuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta etenee kuin sil-

minnäkiöiden todistamana tapahtumasarjana. Konsertissa kuullaan muun muassa **Mikko Kuustosen, Pekka Ruuskan, Lasse Heikkilän ja Jaakko Löytyn** sekä the Rainin, the Roadin ja Terapien kappaleita. Äänimaisemaa rikastuttavat huuliharppu, kellopeli ja shinobue eli bambusta tehty poikkihuilu. Konsertti kuullaan myös lauantaina Kaupunginkirkossa.

Jeesuksen kuolinhetken rukoushetkessä pitkäperjantaina Taulumäen kirkossa kuullaan saksalaisyyntyisen **Melchior Vulpiuksen Matteus-passio**. Vulpiuksen (1570–1615) *Matteus-passio* on tiettävästi varhaisin suomalaisen passioperinteeseen liittyvä teos. Jumalanpalveluksessa passio esittävät Kuninkaantien muusikot, joka on turkulainen ammattimusiikoista koostuva kuoro.

Pitkäperjantain jumalanpalveluksessa eivät urut soi. Soitinmusiikki edustaa jumalanpalveluksessa luomakunnan sanatonta kiitosta, joten luomakuntakin vaikenee Jumalan Pojan kuoleman järkyttämänä. Kaupunginkirkossa on nyt toisin.

– Jumalanpalveluksessa uruilla ei säästetä virsiä eikä messusävelmiä, mutta jumalanpalveluksen päätteeksi kuullaan tunteisiin vetoava Bachin urkukoraali *Oi Jumalan Kiritsa*, kanttori **Risto Valtasaari** kertoo.

Ihmisen ääntä kuullaan Korpilahdella. Siinä laulaa 25 eri puolilla Suomea asuvaa musiikin harrastajaa, opiskelijaa ja ammattilaista. Kuoroa johtaa Korpilahdella asuva **Matias Lahti**.

Kuoro osallistuu pääsiäisen ajan jumalanpalveluksiin kiirastorstaita pääsiäisyöhön. Konsertissa pääsiäispäivänä kuullaan keskiaikaisia sävelmiä sekä Bachin 1. pääsiäispäivän kantaatti.

– Kuorossa laulaa 14 naista ja 11 miestä. Kauempaa tulevat rajoittuvat pääsiäisenä Mutasen leirikeskuksesta. Ensimmäisen kerran kokoonnuimme laulamaan Korpilahdella viime jouluna, kertoo Matias Lahti.

Kuoro on erikoistunut vanhaan musiikkiin, hengelliseen musiikkiin ja suomalaiseen kansallisromanttisen kauden musiikkiin.

Toivon ja ilon juhla

Noin vuosi sitten Jyväskylän seurakunnan toimintasuunnitelmiin kirjattiin yhdeksi yhteiseksi tavoitteeksi ”Toivon ja ilon pääsiäinen 2014”. Pääsiäinen on toki joulun rinnalla kirkkovouden kohokohta kaikkina muinakin vuosina. Uusien teemaviikkojen ja toimintamuotojen keskellä on kuitenkin välillä hyvä alleviivata perusasioita. Jeesuksen sovituskoulema ja ylösnousemus ovat uskomme luovuttamatonta ydintä. Toivo ja ilo yhdessä kuuluvat pääsiäiseen, joka on sekä ristin että ylösnousemuksen juhla. Toivo kärsimyksen keskellä tukeutuu ylösnousemuksen lupaukseen. Pääsiäisen ilon syyys puolestaan on löytynyt kuoleman varjojen keskeltä.

Tätä lehteä lukemalla ja pääsiäisajan runsaaseen toimintaan itselleen sopivalla tavalla osallistumalla voi kukin toivottavasti löytää toivoa ja iloa elämäänsä. Jyväskylän seurakunnan kirkkoissa järjestetään pääsiäisen aikaan pari sataa tilaisuutta: messuja, konsertteja, hartaushetkiä, pieniin kuvaelmiin perustuvia vaelluksia. Yhdessä Jyväskylän kristillisten seurakuntien kesken olemme järjestäneet tutustumisen arvoisen näyttelyn, jossa on esillä arvoituksellisen Torinon käärinliinan kopio ja muuta Jeesuksen kärsimyshistoriaan liittyvää aineistoa.

Pääsiäisjuhlan ajankohta vaihtelee maaliskuun loppupuolelta huhtikuun lopulle johtuen raamatullisista, keväisen täysikuun ilmestymiseen liittyvistä perinteistä. Kun pääsiäinen on tänä vuonna myöhään huhtikuun lopulla, ehtii suomalainen luontokin sopivasti heräillä elämään. Toivottavasti nämä elämän merkit osaltaan viestittävät meille elämän ja ylösnousemuksen toivoa ja iloa. Martti Lutherin mukaan ”Meidän Herramme ei ole kirjoittanut ylösnousemuksen lupaus vain kirjoihin, vaan jokaiseen kevään vihreään lehteen on kätkeytyä ylösnousemuksen lupaus”.

Pääsiäisen päivämäärän kytkeytyminen luomakunnan ilmioon ja hengellisiin perinteisiin on aiheellinen viesti myös niihin pöytiin, joissa parhaillaan pohditaan pyhäpäivien siirtelyä taloudellisin perustein. Kaikkea ei tule myydä kolmestakymmenestä hopearahasta. Perinteitä voidaan toisinaan uudistaa, mutta kyllä me tarvitsemme myös lepoa, yhteyttä toisiimme ja pyhyden tuntoa. Juhlaperinteet, jotka ovat tasapainossa myös luomakunnan ja vuodenkierron kanssa, luovat tarpeellisia ja turvallisia kiinnekohtia elämällemme.

Arto Viitala
kirkkoherra
Jyväskylän seurakunta

Tänään rukoilen

Älä ota minua vielä pois

Ulkona kävellessäni tunnen, kuinka aurinko lämmittää selkäni. Käännyin ja laitän käteni ristiin. Käänän katseeni vienos ylöspäin. Rakas Taivaan Isä, älä ota minua vielä pois. Minulla on vielä paljon teke-

mistä täällä. Rukoilen voimia perheelleni, läheisilleni, kaikille, jotka kantavat sairauteni tuomaa taakkaa. Jatkan matkaani ja tunnen, kuinka rukous lämmittää selkäni. nainen, 45

Yllättävä ja hämmäntävä messu

Millainen on hyvä messu? Palokkalaiset nuoret Annika Valleala ja Sirja Virtanen päättivät ottaa siitä selvää. Nuoret tutustuivat neljään erilaiseen jumalanpalvelukseen ja yhteen aamurukoushetkeen.

SIRPA KOIVISTO
teksti ja kuva

– Istuimme iltaa ja söimme pizzaa. Joku kertoi käyneensä hevimesussa ja meitä harmitti, kun olimme missanneet sen. Siitä syntyi idea päästä katsomaan, millaisia messuja seurakunnasta löytyy, **Annika Valleala ja Sirja Virtanen** kertovat. Seurakunnasta on tullut molemmille läheinen rippikoulun ja isostoiminnan kautta. Nuorten aikuisten Dino-illoissa on mukava viettää aikaa muiden nuorten kanssa. Yhdessä lauletaan, rukoillaan, leivotaan ja tehdään muuta mukavaa. Valleala toimii lisäksi Saappaan päivystäjänä. Tuttu porukka vetää mukaan seurakunnan toimintaa.

– Myös hengellisyys merkkää nykyään aika paljon, tytöt lisäävät.

Jumalanpalveluksissa nuoret käyvät kuitenkin harvoin.

– En käy oikeastaan ollenkaan, paitsi jouluna. Ei ole koskaan oikein ollut tapana, Virtanen toteaa.

– Ajankohta on huono. En jaksa herätä aamulla messuun, Valleala jatkaa.

Tyttyjen mielestä nuoret on huomioitu jumalanpalveluksissa huonosti.

– Lempimesussa pitäisi olla elävää musiikkia, bändejä ja tuttuja lauluja. Ei pelkästään urkumusiikkia ja laahaavia virsiä. Innostuneita tekijöitä ja hyvä saarna, tytöt listaavat.

– Erikoismessut kiinnostavat nuoria varmasti enemmän. Hevimesuun lähtisin mielelläni, Valleala huomauttaa.

Muutaman viikon aikana Valleala ja Virtanen tutustuivat Jyväskylän seurakunnan messutarjontaan. Osuipa matkalle myös yksi aamurukoushetki Kuokkalan kirkossa. Kaikki neljä messua olivat Taulumäen kirkossa, jossa jumalanpalvelus on illalla klo 18. Myös

häisempi ajankohta oli tyttöjen mieleen.

Maailmojen messu kokoaa yhteen ihmisiä eri kulttuureista. Messussa luetaan *Raamatun* tekstejä, rukoillaan ja lauletaan eri kielillä.

– Emme yhtään tienneet mitä odottaa, Valleala ja Virtanen toteavat.

– Parasta oli yllätyksellisyys. Missään vaiheessa ei ehtinyt kyllästyä. Alussa pappi toivotti tervetulleeksi, mistä jäi hyvä fiilis. Lopussa nousiin ylös ja ruvettiin tanssimaan. Selkeä kaava, mutta muuten hirveän erilainen. Ei oikein tiennyt, miten kaiken pitäisi suhtautua.

Musiikilla on Maailmojen messussa iso merkitys.

– Paikalla oli kuoro ja mukana oli erilaisia soittimia, muun muassa rumpuja, huuliharppu ja saksofoni, mikä oli hyvä juttu.

– Saarnan pappi piti englanniksi. Vaikutti siltä, ettei saarnaa oltu

” Ei pelkästään urkumusiikkia ja laahaavia virsiä.

valmisteltu etukäteen, vaan pappi puhui siitä, miltä tuntui. Saarnan teemana oli vesi, Valleala muistelee.

– Saarnan lopuksi sai keskustella saarnan aiheesta vierustoverin kanssa. Se tuntui ehkä vähän vieraalta, Virtanen toteaa.

Maailmojen messu oli tyttöjen mieleen.

– Siitä jäi positiivisesti hämmäntynyt olo.

Kansainvälisessä messussa huomion varasti paikalla ollut kuoro. – Hieno kappale messun alussa. Kuoron loppulauluna soinut gospeltyyppinen *Happy days* oli aivan mahtava, tytöt keuhavat.

– Tunnelma oli tavanomainen, ei ehkä niin rento kuin Maailmojen

messussa. Saarna oli pitkäkkö ja toisti itseään.

Yhteisen jakamisen hetki messun keskellä hämmensi.

– Muissa messuissa tarjoilu on yleensä messun lopussa, nyt puolivälissä. Teehetki katkaisi messun selkeästi kahteen osaan. Teetarjoilun jälkeen oli kymmenen minuuttia aikaa kolehdille, esirukouspyynnöille ja keskustelulle.

– Pidän enemmän Maailmojen messusta, mutta kiva, että myös muun kieliset on otettu messuissa huomioon, Valleala kertoo.

Tavallinen messu tuntui tutulta ja turvalliselta kansainvälisten messujen jälkeen.

– Välillä on mukava käydä perinteisessä messussa. Tietää, mitä odottaa, tytöt toteavat.

– Messussa oli hyvä saarna ja saarnaaja, joka aloitti puheensa Fingerpori-jutulla. Aloitus jäi hyvin mieleen.

Kolehtia ei tavanomaisesta poiketen kerätty penkeistä, vaan kolehti piti itse viedä alttarilla olevaan koriin.

– Taukojumppaa kolehdin aikana. Huonosti nuketun yön jälkeen oli hyvä saada tekemistä, Valleala kertoo hymyillen.

Aamurukoushetki oli virkistävä. Sen parivaljakko kävi kokemassa yhteisestä päähenpistosta Kuokkalan kirkossa.

– Ihan mukava ja virkistävä aloitus päivään.

– Ja hienosta kirkosta pisteitä, Valleala kehuu.

Vartin mittaisessa rukoushetkessä oli rukousta ja vuorolaulua.

– Rukoushetki toi mieleen oman ripariin. Sielläkin oli saman tyyppinen tilaisuus heti aamusta, Virtanen kertoo.

Lyhyt ja ytimikäkäs rukoushetki arkaamuna oli tyttöjen mieleen.

– Yllättävän mukavalta tuntui mennä heti aamusta kirkkoon, vaikka tilaisuus alkoi jo klo 8.15.

Tuomasmessu pidetään kerran kuukaudessa Taulumäen kirkos-

Annika Valleala (vas.) ja Sirja Virtanen kiersivät Jyväskylän seurakunnan messuissa. Jatkossa he aikovat käydä erityisesti eri-koismissuissa. Messujen järjestämiseen he kaipaavat nykyistä rohkeampaa otetta.

sa. Sille tunnusomaista on monipuolinen musiikki, yhdessä tekeminen ja osallistuminen sekä esirukousjakson ja ehtoollisen vietto

” Messun toimittajilla on merkitystä.

keskellä kirkkosalia. Tuomasmessun toteutuksesta vastaa joukko vapaaehtoisia seurakunnan työntekijöiden kanssa.

– Hyvä meininki, Valleala ja Virtanen kiittelevät.

– Messussa oli enemmän mu-

siikkia ja bändi toi uuden ulottuvuuden messun toteutukseen. Hyvä kuoro, haitari ja saksofoni.

– Pappi piti saarnan saarnastuolistalla, pisteet siitä. Kaikissa muissa messuissa, joissa kävimme, pappi puhui käytävällä lukupulpetista, Virtanen huomauttaa.

Saarna oli tyttöjen mielestä muutenkin hyvä.

– Messun toimittajilla on merkitystä. Se vaikuttaa siihen, kuinka rento meininki messussa on.

– Hyvä fiilis. Tuomasmessussa voisi käydä useamminkin.

Entä mitä messukiirroksista jäi käteen?

– Näinkin lyhyessä ajassa oli kiva nähdä, millaista messutarjontaa

Arviot

Valleala ja Virtanen kiersivät messuja

■ Lempimesussa pitäisi olla elävää musiikkia, bändejä ja tuttuja lauluja.

Kuoromessussa peräkkäin sykettä ja herkkyyttä

PETRI KANANEN teksti
MAJAKKA kuva

Moni pitää Halssilan kuoromessuja iloisina, ja näin ajattelee myös Majakka-kuorossa laulava **Minna Lassila**. Kuorolle annetun palautteen mukaan messut ovat koskettaneet, lohduttaneet ja tuoneet iloa.

– En lähtisi mollaamaan tavalista messua. Toivoisin, että ylipäättään sallittaisiin ja mahdollistettaisiin erilaisia messuja.

Kuorolaiset ovatkin huomioineet piispa **Simo Peuran** esittämän toiveen, että seurakunnat voisivat uudistaa jumalanpalveluksia rohkeasti ja tuoda niihin enemmän iloa.

Halssilan kuoromessussa lähestymiskulma on ilo ja musiikki. Kävijäkunta on kaiken ikäistä, ei pelkästään nuorta.

– Ilon tuominen messuun ei ole sukupolviyksymys. Enemmän on kysymys siitä, että erilaiset ihmiset tarvitsevat erilaisia elementtejä messuun. Ei ole yhtä oikeaa tapaa toteuttaa messua, Minna Lassila sanoo.

Lassila on iloinen kanttori Maria Salmelan kuoromessulle antamasta panoksesta ja tavasta vetää Majakka-kuoroa. Kuoron ja Salmelan yhteistyö alkoi vuosi sitten. Lassila pitää myös Salmelan tyylistä korostaa laulamissa läsnä olemista.

– Maria on taitava muusikko. Kuoromessuun on koottu erilaisia elementtejä myös olemassa olevista messuista. Paloja on lainattu esimerkiksi Tuomasmessusta.

Säestykseen käytetään paljon pianoa ja bändisoittimia, ei niinkään urkuja.

– Kuoromessujen musiikissa on iloa, sykettä ja svengyä. Toisaalta seuraavassa kappaleessa löytyy herkkyyttä.

Lassila pitää musiikin monimuotoisuudesta.

Jumalanpalveluksissa laulaminen ja kappaleiden harjoittelu antavat Minna Lassilalle voimaa.

– Elän hektistä yrittäjän elämää. Perjantain harjoitukset ovat kuitenkin minulle keidas. Meillä on hauskaa yhdessä.

Vaikka kuoromessussa musiikki korostuukin tavalliseen messuun verrattuna, niin laulajat eivät koe olevansa esiintymässä tai keikalla.

– Lopuksi voi tulla aploidit, mutta emme ole esiintymässä.

Lassilalle kuorossa laulaminen on nimenomaan tapa olla mukana jumalanpalveluselämässä.

– Olemme toimittamassa messua porukan kanssa.

Laulamisen lisäksi majakkalaiset osallistuvat messun palvelustehtäviin. He lukevat tekstejä, juontavat ja vaikkapa keittävät kahvia.

– En osaa julistaa, mutta musiikki on minun juttuni.

▶ Majakka-kuoro harjoittelee Maria Salmelan johdolla. Kuorossa olisi tarvetta erityisesti miesäänille. Kuoromessuja järjestetään Halssilan seurakuntakeskuksessa kerran kuukaudessa.

Majakka-kuoro haluaa olla tuomassa osaltaan iloa jumalanpalveluselämään. Halssilan seurakuntakeskuksessa järjestetään kerran kuukaudessa kuoromessu.

otetta. Enemmän erilaisia jumalanpalveluksia, Valleala ja Virtanen toivovat.

■ Aikaiseen messuun ei jaksa herätä.

■ Maailmojen messussa parasta oli yllätyksellisyys.

■ Kansainvälisessä messussa huomion varasti kuoro.

■ Perinteinen messu oli tuttu ja turvallinen.

■ Aamurukoushetki oli virkistävä ja mukava.

■ Tuomasmessussa bändi toi uuden ulottuvuuden.

Kun miehen elämä läikähtää yli

Matti, 60, kertoo olevansa tähänastisen elämänsä pahimmassa paikassa. Syöpää sairastava vaimo on saattohoitovaiheessa, ja mies on hänen omaishoitajansa, vaikka pari muutti puolitoista vuotta sitten erilleen. Liitosta on kolme alle 10-vuotiaasta lasta. Mies elää lasten ehdoilla rutiineja noudattaen. Hän ottaa mielellään vastaan tarjotun tuen.

MARJA LEENA LUUKKONEN teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

”Herään aamuseitsemältä, laitan aamupalan ja vien lapset kouluun. Vaimoni on sosiaalinen ja pystyy vielä liikkumaan ja hoitamaan asioita. Jokaiseksi päiväksi riittää jotakin. Noudan lapset koulusta ja laitan ruoat. Iltaisin vien kahta vanhempaa lasta harastuksiin. Iltapala, ja sitten onkin taas yksi päivä pulkassa. Kunta antaa kerran viikossa meille siivousapua ja kodinhoitajan saan onneksi nopeasti, jos on hätä.

Parisuhteongelmien syynä oli osaksi alkoholinkäyttöni, mutta se ei ollut pääsyy. Olen käyttänyt alkoholia 16-vuotiaasta lähtien. Nuorena se oli hauskaa söheltämistä viikonloppuisin. Nykyään käytän alkoholia iltaisin lähinnä unettomuuden torjuntaan. Vaimolla oli oma riippuvuutensa, hän oli kiinni pelikoneissa. Kun hän keksi, että yksinhuoltaja saa paremmat tuet kuin naimisissa oleva, minulle kävi kasky muuttaa pois kotoa.

Minulla ei ole mieskavereita, joiden kanssa voisin jutella ja purkaa itseäni. Sisaria on kaksi, mutta välimme ovat melko etäiset, vaikka välillä soittellemekin. Vaimoni iäkäs äiti sairastaa Alzheimerin tautia. Hyvät naapurit ovat monessa tilanteessa olleet avuksi. Luonteena on sellainen, että ajattelen asioita paljon itseseni. Mutta olen huomannut, että tekee hyvää käydä läpi elämäntilannetta toisten kanssa.

Työkseni olen tehnyt monenlaisia: ollut ravivalmentaja ja hevosten kasvattaja ja pitänyt eläinhoitolaa, muurannut, vetänyt nuorisopajaa ja toiminut karaokeisäntänä. Laulamista tullen hyvälle tuulelle ja sen sanotaan olevan terveellistäkin. Kesäaikaan olen

innokas sienestäjä ja säilöntäkin onnistuu.

Opettelin kotityöt ja ruoanlaiton vasta viisi vuotta sitten, kun vaimoni sairaus puhkesi. Sitä ennen en ollut kajonnut mihinkään, mikä edes kuulosti taloustoilta. Erilaisissa paperitoissa ja lomakkeiden täytössä olen tumpelo ja tarvitsen apua.

Oma isäni oli sodankäynyt mies. Kotonani ei asioista puhuttu eikä tunteita näytetty. Sellainen oli isälleni. Itse olen yrittänyt olla toisenlainen. Kun on huollettavana kolme vilkasta lasta, on pakko olla täysipainoisesti läsnä koko ajan, on ohjattava ja neuvottava.

Juttelen paljon lasteni kanssa.

”Tärkeintä elämässäni ovat lapset.

Kerron heille tarinoita vanhoista ajoista, ja välillä he oikein pyytävät minua kertomaan. En halua olla vaikeneva enkä poissaoleva isä. Näin ei kuitenkaan ole ollut aina.

Solmin ensimmäisen avioliittoni 24-vuotiaana ja siitä liitosta syntyi esikoispoikani, joka on 36-vuotias. Olin isyyteen kypsytetty 50 ikävuoteen asti. Minä vain menin enkä ollut läsnä. En ole siitä saanut pojalteni moitteita, meillä on itse asiassa hyvät välit.

Ensimmäinen avioliittoni päättyi eroon 26 vuoden jälkeen. Sittemmin avioiduin itseäni parikymmentä vuotta nuoremman nykyisen vaimoni kanssa. Elämä muuttui täysin. Lapsia syntyi nopeasti kolme alkuvaikeuksien jälkeen. Siittäni todettiin ensin niin huonosti liikkuviksi, että ilman keinohedelmöitystä ja hormonihoidoja

ei lapsia ollut lääkärin mukaan luonnistuu.

Meille tuli kertaalleen asumuserokin siinä vaiheessa. Sitä oli jatkunut kaksi viikkoa, kun vaimoni ilmoitti olevansa raskaana. Yhteensä siinä sitten taas mentiin. Vaimo on varsin temperamenttinen. Nyt meillä on menossa siis kolmas asumusero.

Yhteishuoltajuudesta huolimatta en saa kaikkia infoja, joita vaimo sosiaaliviranomaisilta saa. Vaimoa kuunnellaan huomattavasti enemmän kuin miestä. Miestä ei kuulla, hän ei ole erotilanteessa tasavertainen naisen kanssa.

Meillä on käynyt vaimoni sairauden aikana lastensuojelun perhetyöntekijä. Hän on puheissa samaa mieltä kanssani asioista. Kuitenkin vain vaimoni sanoo uskotaan. Asumuserossa minulle järjestettiin asunto sadan metrin päästä kodistamme kolmessa päivässä, vaikka asuntoja on yleensä hankala saada. Vaimoni oli sanonut tappavansa minut, ja minua haluttiin muka suojella. Miten ihmeessä kolme lasta voitiin jättää uhkailevan vaimon hoiviin? Ristiriitaisia toimintaa. Tiesin tilanteen ihan tarkkaan, mutta eihän minua kuuluttu.

Olemme pystyneet puhumaan avoimesti vaimoni lähestyvistä kuolemasta. Hautajaispappikin on jo sovittu. En epäile, ettenkö selviä elämästä lasten kanssa myös kuoleman käytyä. Uskon, että se tuki, jota olen saanut eri tahoilta, jatkuu sittenkin. Stressi on kuitenkin kova, unet ovat karantuneet, ja minulle kirjoitettiin nuorkahtamislääkkeitä. Ne oli pakko jättää, pääni meni ihan sekaisin. Huomasin eksyväni ajaessani autolla kotikulmilla.

Painoni on pudonnut 26 kiloa. Lääkärit halusivat tutkia minut

”Minulla on monta hyvää syytä jaksaa eteenpäin.

muutama vuosi sitten juuri painonlaskun takia. Löytyi vain hieman koholla oleva kolesterolia. Verenpainet ovat hyvät ja tupakoinnistani huolimatta keuhkoni ovat kuin kolmikymmppisellä tupakoimattomalla miehellä. Olen saanut sukuperinnöksi vahvan terveyden.

Tärkeintä elämässäni ovat lapset. En vaihtaisi heitä mihinkään. Elämä ei voi tietää eteenpäin. Toivon, että oma terveys voisi säilyä hyvänä ja että saisin elää ainakin 80-vuotiaaksi lasteni kanssa, kasvattaa heidät siiville.

Vaikeankin tilanteen kanssa on pitänyt oppia elämään alkushokin jälkeen. Ja nyt saan tarvitsemani tukea tästä isäprojektista. Minulla on monta hyvää syytä jaksaa eteenpäin.”

Haastateltavan nimi on muutettu.

Kehittämiskeskus Tyynelän Eri-tyyppisen isä -hanke kokoaa yhteen lasten ja heidän perheidensä terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia edistäviä eri järjestöjen projekteja. Se pyrkii vahvistamaan isien vanhemmuutta muun muassa vertaistuen avulla ja tukemalla päihdeistä kuntoutumista. Tavoitteena on vahvistaa myös ammattilaisten osaamista ja lisätä päihdetyön, aikuissosiaalityön, lastensuojelun ja järjestöjen välistä yhteistyötä.

Reipasta ja luotettavaa kotisiivousta!
Siivous ja Kotiapu Puhdas Talo

puh.044-9726411
www.puhdastalo.fi

Jalkahoitola
Jalkataivas

Uutuus! IonSpa-kehonpuhdistus
Muista laihakortit ja kotikäynnit!

Mirja Jaakkonen, Ih, jalkojenhoidon at
Soidinpolku 5, Palokka. Puh. 0400 439 961

KotiData

0600 950 50
1,48€/min+ppm/mpm

Autamme tietokoneasioissa.
Myös asiakaskäynnit!

Vaihe 040 750 7550

**LAKIASIANTOIMISTO
VARATUOMARI
RIITTA KIVELÄ**

p. 0500 545 689, 014 645 234
Kauppakatu 2 D, 2. krs 40100 Jyväskylä
laki.riitta@kolumbus.fi
www.kivela.fi

• perunkirjoitukset • kaupat
• lahjat • testamentit ym. lakiasianne
• palvelua myös kotikäynteinä

Nykyvanhemmat irrottautuvat sodan tunnetaakoista

KIRKON TIEDOTUSKESKUS teksti

Talvi- ja jatkosodan traumat vaikuttavat edelleen perheissä. Tunnekyky siirtyy helposti sukupolvelta toiselle, mutta nyky-isät luovat uudenlaista sidettä lapsiinsa. Kirkon perheneuvonta syntyi 70 vuotta sitten juuri sodasta toipuvien perheiden auttamiseksi.

Sodan henkisiä haavoja on uskallettu käsitellä laajasti vasta viime vuosina. Yksi keskustelun avajista on ollut valtiotieteiden tohtori, sosiologian dosentti **Sari Näre**. Hän

käyttää sota-ajan lapsista nimitystä ”kannattelijasukupolvi”. He joutuivat työntämään tunteitaan sivuun. Lapsuudessa lohdutusta vaille jääneet ovat monesti tunnetasolla kaukaisia myös suhteessa omiin lapsiinsa. Tunteiden ohittaminen ja emotionaalinen etäisyys ovat perheneuvonnassa tuttuja ilmiöitä. Viime vuosina seurakuntien perheneuvojat ovat kuitenkin huomanneet positiivista muutosta perheissä. Miehet hakevat apua ja haluavat panostaa lähi-ihmissuhteisiin. Varsinkin isän mallin rakentaminen tapahtuu tässä sukupolvesta, isän, joka hoivaa ja lohduttaa.

Kirkon perheneuvonta sai alkunsa 70 vuotta sitten. Perheasiain neuvottelukeskukseksi on 41 eri puolilla Suomea. Vuonna 2013 kirkon perheasiain neuvottelukeskuksesta asioi yli 16 500 ihmistä. Miesten osuus asiakkaista oli 42 prosenttia. Keskusten tarjoamat palvelut ovat luottamuksellisia ja pääsääntöisesti asiakkaille maksuttomia. Perheneuvonnasta saa apua parisuhteeseen, erokysymyksiin ja muihin ihmissuhdeongelmiin.

*Kokonaisten elämä!
-Ilta Naisille-*

LA 26.4.2014 KLO 18.00
JYVÄSKYLÄN PAVILJONKI

OHJELMASSA MM. NOSTALGINEN WONDERFUL LAND, KRISTILLISEN TANSSEIKOULUN ESIITYKSIÄ JA NAISTEN PUHEENVUOROJA VAPAA PÄÄSY. Tervetuloa!

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA, JYVÄSKYLÄN HELLUNTAISEURAKUNTA, JYVÄSKYLÄN VAAJAKOSKEN SEURAKUNTA, MISSIO CHURCH JYVÄSKYLÄ, SATAMASEURAKUNTA, VAAJAKOSKEN BAPTISTISEURAKUNTA

Juhlan Paikka
Pito- ja juhlapalvelu
PUNAINEN PIRTTI

Himarisenkatu 20, 40100 Jyväskylä
p. (014) 378 1802 www.punainenpirtti.fi

HIEROJA - KUPPARI
JALKOJEN HOIDON AMMATTI-
TUTKINNON SUORITTANUT
Sirkku Lahtinen
Väinönkatu 7 A 4
Puh. 615 220, 0400-647 547

*Hyvää
pääsiäistä*

toivottaa
Jyväskylän
seurakunta

Henki & elämä
ilmestyy seuraavan
kerran 30.4.

Parantava rukous!
Rukousilta Laukaan
kirkossa su 27.4. klo 17

Rukoilemme kanssasi! Tervetuloa!
Rukousystävät ry & Laukaan seurakunta

*Pirkko
Jalovaara*

Henki & elämä Facebookissa

Anna meille juttuvinkkejä ja palautetta!

*hyvä
paikka
näkyä!*

Terhi Takkinen 040 535 0047
jklskr.ilmoitukset@evl.fi

**SOITA JA VARAA
ILMOITUSTILA**
Henki & elämä -lehteen

TOIVOLAN
VANHA
PIIHA

Pääsiäispiha
pe-la 11.-12.4. klo 10-18 • su 13.4. klo 10-16

Myyntissä lähiruokaa, pääsiäisherkuja ja kädentaitotuotteita. Pisanka-munia, ikoneja. Työnäytöksiä. Lampaista. Ohjelmaa.

Lisätietoja www.vanhapiha.fi

Vapaa pääsy. Lämpimästi tervetuloa!
Cygnaeuskatu 2, 40100 Jyväskylä

**Pääsiäis-
vaellus**

KESKIVIIKKONA 16. HUHTIKUUTA

- Kello 9.00, 11.15, 13.15, 18.00 ja 21.00
- Reitti Muuramen torilta kirkolle
- Ryhät ilmoittautuvat
- Lisätiedot www.muuramensrk.fi

MUURAMEN SEURAKUNTA
Jaakkolanranta 2, 40050 Muurame

Pääsiäisen musiikki Jyväskylän seurakunnassa

Taulumäen kirkko

La 12.4. klo 18 Pergolesi Stabat mater ja muuta paastonajan musiikkia. Noora Määttä, sopraano ja Anna Kosola, mezzosopraano, Naiskuoro Pulsji ja Kuopion Tuomiokirkon psalmikuoro, soitinyhtye, johtaa Anna Antikainen. Ohjelma 15/10/5 euroa.

Su 13.4. klo 15 J.S. Bach Pääsiäisoratorio BWV 249 sekä kantaatti Bleib bei uns, denn es will Abend werden BWV 6, johtaa Eveliina Aijasaho. Palokan kamarikuoro (valm. Pertti Tahkola), Emmi Virtanen, sopraano, Annastiina Tahkola, altto, Pertti Tahkola, tenori, Juha Siltala, basso sekä kamari-orkesteri KUJE (Uusi Jyväskylä Ensemble). Ohjelma 15/10/5 euroa.

Ke 16.4. klo 19 Jyväskylän Sinfonian pääsiäiskonsertti. Joseph Haydn: Messu nro 11, Nelson. Liput: 26/24/12 €

Pe 18.4. klo 15 Melchior Vulpinus: Matteus Passio Jeesuksen kuolinhetken rukoushetkenä. Kuninkaantien muusikot. Kuninkaantien muusikoiden taiteellinen johtaja on kapellimestari Markus Yli-Jokipii. Vapaa pääsy.

Su 27.4. klo 15 Tiedän, että Lunastajani elää -konsertti. Emili Losier, sopraano. Eliisa Suni, piano. Purcell, Händel, Moxart, Merikanto, spirituaaleja. Ohjelma 15/10/5 euroa.

Huhtasaun aluseurakunta

Su 13.4. klo 16 Negrospirituaalikonsertti, Ev'ry Time I Feel The Spirit, Halssilan kirkossa. Ihanaiset-kuoro, Miia Almgren, bändi, joht. Maria Salmela. Vapaa pääsy.

Pe 25.4. klo 19 Tulus-kuoron Musiikkidraama Mitä pääsiäisestä jää käteen? Huhtasaun kirkossa. Vapaaehtoinen ohjelmamaksu 5 e.

Su 27.4. klo 18 Gospel-konsertti, Exit, Pekka Simojoki Huhtasaun kirkossa. Liput 10 e, alle kouluikäiset ilmaiseksi.

27.4. klo 10 Sumiaisten kirkkokuoro joht. Päiviö Turtiainen Huhtasaun kirkossa.

Keltinmäen aluseurakunta

Su 13.4. klo 18 Nouse Jumala - Suuren viikon rakkaimpia ortodoksia sävelmiä Keltinmäen kirkossa. Joensuun yliopiston ortodoksinen kuoro, joht. Petri Nykänen. Ohjelma 15/10/5 €.

Keskustan aluseurakunta

La 19.4. klo 18 Tiellä Jerusalemiin Kaupungin-kirkossa. Laulujen muodostama kertomus Jeesuksen

kuolemasta ja ylösnousemuksesta etenee kuin silminnäkijöiden todistamana tapahtumasarjana. Gospel Covertajat: Hannes Asikainen, akustinen kitara, laulu, huuliharppu, kellopeli; Mikko Miettinen, laulu, huilu, melodica, shinobue; Esko Turpeinen, akustinen kitara, laulu, sähkökitara. Ohjelma 10/5 €.

Su 20.4. klo 18 Pääsiäiskonsertti Kaupunginkirkossa. J.S. Bachin ja Fr. Couperinin musiikkia. Matti Vaakanainen (Kotka), urut. Ohjelma 15/10/5

Korpilahden aluseurakunta

Su 20.4. klo 18 Pääsiäispäivän konsertti Happamattoman leivän juhla kirkossa. Kamarikuoro Ihmisen Ääni, Juha Hakulinen, basso, Valtteri Tuomikoski, urut ja soitinyhtye: Musiikki: J.S.Bachin ensimmäisen pääsiäispäivän kantaatti sekä Piaa Cantiones sävelmiä alkuperäisinä ja uusina sovituksina. Vapaa pääsy, kolehti aluseurakunnan musiikkityölle.

Kuokkalan aluseurakunta

Ke 16.4. klo 19 Tiellä Jerusalemiin kirkossa: Pääsiäisen matka musiikin keinoin. Ohjelma 10/5 €. Katso Keskustan aluseurakunta

Ma 21.4. klo 16 Lasten pääsiäinen: Pekka Laukkarisen perhekonsertti.

Pe 25.4. klo 19 Jaakko Löytty & Tre konsertti kirkossa. Ohjelma 10/5 euroa. Teema: Toivotie-albumi.

Ti 29.4. klo 19 Yhteisvastuukonsertti kirkossa. Kamarikuoro Cantinovum ja Kuokkalan musiikkiryhmät

Palokan aluseurakunta

Su 27.4. klo 17 Kansasi kulkien -käsikellokonsertti Palokan kirkossa Yhteisvastuun hyväksi.

Tikkakosken aluseurakunta

Ma 21.4. klo 18 Vanhan musiikin konsertti kirkossa. Yhtye Contrast: Ulla Sipola ja Svante Arvedson, nokkahuilut. Hannele Valtasaari, sopraano. Risto Valtasaari, urut. Christine Bürklin, viola da gamba. Ohjelma 10/5 €.

Vaajakosken aluseurakunta

Ma 14.4. klo 19 Kirkkokuoron hiljaisen viikon konsertti Vaajakosken kirkossa, Pänkäläinen: Luukas-passio Vaajakosken kirkkokuoro, joht. Liisa Partanen, Jukka Hassinen, tenori,

Torinon käärinliina -näyttely
6.4.-10.5. Keskuseurakuntatalolla (Yliopistonkatu 12)
Avoinna joka päivä klo 12-18. Tilauksesta vieraileville erityisryhmille kuten koululaisille, rippikoululaisille ym. mahdollisuus tutustua näyttelyyn muina aikoina. Vapaa pääsy.

Jeesuksen salatut käärinliinat -luento
Toisena pääsiäispäivänä maanantaina 21.4. klo 12-14.30, dosentti Juha Hiltunen. Kahvitarjoilun tuotto Naisten Pankille.

Lisätietoja www.shroud.fi

Jyväskylän seurakunta

Perhejuhlat
kauniissa maisemissa ja hyvissä puitteissa

Vesala Koivuniemi Mutanen

Varaukset ja lisätiedot:
leirikeskuspalvelut.jyvaskyla@evl.fi 040 535 16587

Palveleva puhelin
01019 0071
www.kotimaa24.fi

Keskusteluapua nimettömänä ja luottamuksellisesti. Päivystys joka ilta numerosta 01019 0071 su-to klo 18-01 ja Pe-la klo 18-03.

EXIT
PÄIVÄTALON

su 27.4.
klo 18.00

Jyväskylä
Huhtasaun kirkko
Liput ovelta 10€
alle kouluikäiset
ilmaiseksi

K24
www.kotimaa24.fi

Jyväskylän seurakunta
KRISTALLI
OHJELMATIETOJA

Yhteisvastuukeräyksen tapahtumia

HUHTIKUU

Kakkutempaus Keltinmäessä su 13.4. Kukat myydään palmusunnuntaina 13.4. klo 11.30 Keltinmäen kirkolla. Kukat vastaanotetaan 13.4. klo 9 kirkolla. Paras kaku -arvonnan voittajalle Yhteisvastuuleivontasetti. Ilmoittautu leipuriksi 31.3. mennessä ainooleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026

Lipaskeräystempaus to 24.4. kauppojen edessä Korpilahdella.

Kevätmyyjäiset ja lounas Tikkakoskella su 27.4. messun jälkeen n. klo 11.30.

Munkki- ja simamyyjäiset Tikkakosken kirkolla ti 29.4. klo 11-13.

Yhteisvastuun hernerokkatapahtuma pe 11.4. klo 11-14 Kävelykadun Kompassilla
Avaus: pastori Kimmo Nieminen, Lauluveikot, Eija Koriseva, Teuvo T ja leidit sekä Aseman Pysäkin vapaaehtoiset. Hernekeittoa 1 kauha/2€, annoksina tai omiin astioihin. Tuore munkki ja kahvi 2 €. Munkki 5 kpl/ 3 €, tummaa ja vaaleaa leipää., Lipaskerääjät Kävelykadulla.

Vappumyyjäiset ke 30.4. klo 13 Säynätsalon pappilassa.

TOUKOKUU
Kierrä kirkko ti 6.5. Korpilahdella.

Yhteisvastuu-lätkäilta (Suomi-Latvia) la 10.5. Vaajakosken kirkolla klo 16.30 alkaen. Vapaa pääsy, puffetti Yhteisvastuun hyväksi (suoista, makeaa, juomia).

Kevätlaulajaiset ke 14.5. klo 18 Korpilahden seurakuntatalolla.

poniratsastusta * hernerokkaa kävelykadulla * kakkukilpailu * musiikkia

Noah-elokuvaa ei kannata katsoa millään tavalla historiallisuuteen tai realismisuuteen pyrkivänä teoksena, eikä Raamatun mukaisena, vaan Noah on ennen kaikkea fantasiaa, scifiä ja tietokoneanimaoituja eläimiä, kasveja ja jättiläismonstereita.

Kun ikäraja ei toimi

JANNE KÖNÖNEN teksti

Parisien vuotta sitten lakkautettua elokuvataarkastamoaa tulee Noah-elokuvan veriroiskeita päältään pyyhkiessä ikävä.

Nykyään elokuvien ikärajoista päättävät valtion Mediakasvatuskeskuksen (MEKU) kouluttamat ja hyväksyvät luokittelijat. Käytännössä nämä ovat itse mediatalojen väkeä, eli pukit kaalimaan vartijoina.

Elokuviin jakelijat koettavat luonnollisesti hivuttaa ikärajat mahdollisimman alas, jotta saisivat rahaa lapsikatsojista.

Yltiöväkivaltainen, synkkä ja julma Noah on alakouluelokuva (K-12). Se on iso vitsi, joka ei naurata.

HULLU NOOA JA VEDENPAISUMUS

Raamattu kohtaa Mad Maxin, Tarun sormusten herrasta ja tietokoneen väkivaltapelit. Sitä on Darren Arofonskyn Noah, jossa arkki ei meinaa millään pysyä vesirajan yläpuolella.

JANNE KÖNÖNEN teksti
PARAMOUNT PICTURES kuva

Noah-elokuvan tarinassa on tietyksi kyse Hollywoodin Raamatun ensimmäisen Mooseksen kirjan luvuista nappaamasta, useimmille hyvin tutusta kertomuksesta Nooasta. Jumalalle uskollinen mies pelastaa muutaman ihmisen ja monia eläinlajeja arkkiinsa luomakuntaa tuhoavan vedenpaisumuksen tieltä.

Julkisuudessa on paljon pohdittu jo ennen elokuvan julkituloa sitä, kuinka paljon tarina on loppujen lopuksi uskollinen Raamatulle ja miten paljon Hollywoodin tarinaniskijöiden ”vesittämää”.

Sekä ohjaaja Darren Arofonsky että elokuvan käsikirjoittaja, tuot-

taja ja naispääosan esittäjä Jennifer Connelly ovat etniseltä taustaltaan juutalaisia, joten elokuvan lähtökohta ei todennäköisesti ole ollut Vanhan testamentin uskonnollinen rienaaminen.

Uskonnolliselta kannalta elokuva onkin enemmän juutalainen kuin kristillinen, sillä se esittää armon tulleen maailmaan Noaan kautta, ei Kristuksen. Toki Noaan rosoinen puoli näkyy myös lopun juoppottelukohtauksessa.

Sen pohtiminen, miten paljon viitteitä Nooan vaiheista voimme historiasta jäljittää, on elokuvasta puhuttaessa täysin toisarvoinen kysymys. Monien vanhojen kulttuurien kertomusperinteistä löytyy tarina vedenpaisumuksesta,

joten jo senkin perusteella on syytä olettaa, että Nooan tarinan kaltainen katastrofi on todella kohdannut luomakuntaa hyvin, hyvin kaukana menneisyydessämme.

Elokuvaa ei kuitenkaan kannata katsoa millään tavalla historiallisuuteen tai realismisuuteen pyrkivänä teoksena, eikä Raamatun mukaisena, vaan Noah on ennen kaikkea fantasiaa, scifiä ja tietokoneanimaoituja eläimiä, kasveja ja jättiläismonstereita.

Yksi tarinan kiinnostavuuden syistä on se, että historia uhkaa monissa skenaarioissa toistaa itseään. Ihmiskunta on – jälleen – saanut itsensä siihen jamaan, että jäätiköt sulavat ja tuho uhkaa, varsinkin rannikkojen suur-

kaupunkeja.

Tätä historian ja nykyisyyden sulauttavaa tarinaa ohjaaja Arofonsky viljelee surutta. Hänen Nooansa, lausuttakoon nimi yhä suomeksi eikä amerikanenglannilla, on jonkinlainen esihistoriallinen luonnonsuojelija, joka pitää eläimistä mutta inhoaa ihmisiä.

Luojan rooli jää elokuvassa hyvin pieneksi, sillä Hän ei vastaa, vaan Nooan näyt tulevat veren murjomissa unissa. Raamatussa Jumala sentään puhui Nooalle suoraan, ja oli näin paljon isällisempi ja turvallisempi hahmo kuin elokuvassa kuvattu mykkä pilvi.

Ristiriitaista kyllä, Arofonsky on ottanut elokuvansa filosofiseksi

päätelmäksi luonnon suojelemisen, samalla kun hän, todennäköisesti tiedostamattaan, osoittaa juuri erikoistehostemyrskyllään nykyihmisen vieraantuneen pahoin ympäristöstään ja luonnollisuudesta.

Olisi mielenkiintoista tietää sekin, millaisen hiilijalanjäljen tämänkin Hollywoodin ”luonnonsuojeluelokuvan” tekeminen on vaatinut.

Plussaa Noahissa on se, ettei ihmisen pahuutta pienennetä. Aikamoinen hässäkkähän täällä on aina saatu aikaan, kun on kuviteltu olevamme itse Jumalan sijaan kaikkivaltaita.

Noah-elokuvaa esitetään Finnkinon elokuvateattereissa.

Paula Jokinen

Mitä paremmin oppii tuntemaan toiset, sitä vähemmän tekee mieli kiusata.

Elämästä

Kohdataan muutenkin kuin ruudun takaa

HEIKKI IMPIÖ teksti ja kuva

Olen Paula Jokinen, hieman yli viisikymmenvuotias erityisopettaja ja opo Tikkakoskelta.

Yläasteikäiset katsovat nykyään maailmaa aika paljon ruudun takaa. Facebook ja sosiaalinen media ovat heille arkipäivää ja yhteydenpito kavereihin onnistuu helposti myös kotoa käsin. Tämä voi johtaa siihen, että enää ei välttämättä konkreettisesti tavata tai kokoonnuta yhteen niin kuin ennen.

Syksyllä 2016 käyttöön tuleva uusi opetussuunnitelma uskoakseni

vähentää ulkoa opeteltavien asioiden määrää, ja lisää pohdintaa ja käytännön tekemistä. Se painottaa myös yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä. On oivallettu, että itse kohtaaminen on tärkeää, eikä se tapahdu pelkästään sieltä ruudun takaa.

Hyvinvointi on opetussuunnitelmassa myös keskeisessä roolissa. Kun on mukavia yhteisiä hetkiä, opiskelukin sujuu paremmin. Mitä paremmin oppii tuntemaan toiset, sitä vähemmän tekee mieli kiusata tai korostaa eroavaisuuksia. Minulle on omassa työssäni tärkeää kohdata nuori ja hyväksyä hänet sellaisena kuin hän on. On

tärkeää, että aikuiset antavat kaikille oppilaille arvostusta – löytävät ja nostavat esiin jokaisen omat vahvuudet. Tällöin ei luokassa tai koulussa tarvitse hakea itselle valtaa muita pilkkaamalla.

Olisi hienoa, jos kouluihin saataisiin nuorisotoimen ja seurakuntien väkeä lisää järjestämään koulun arkeen mukavaa toimintaa. Myös koulunkäynninohjaajia tarvittaisiin enemmän. Tikkakoskella yhteistyö on hyvää, ja siellä onkin kevään aikana menestyksekkäästi järjestetty muutaman kerran pop-up-nuorisotila koululla, kun varsinaisia nuorisotiloja ei ole voinut käyttää ho-

meongelmien takia.

Opetushallitus on jakanut kunnille erityistä rahaa koulujen kerhotoimintaan. Sen myötä on saatu paljon kerhoja eri puolille kaupunkia. Entisenä liikunnanopettajana minulle on tärkeää, että lapset ja nuoret saavat matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia.

Penkkiurheilun lisäksi nautin kesäisin mökkeilystä ja kalastamisesta ja tämä on edelleen myös koko perheen yhteinen kiinnostuksen kohde. Nuorison saa vielä helposti houkutelua yhteiselle lomareisille, kunhan se suuntautuu Norjan merikalastuspaikoille.